

[Petra Petersen.]

om ret til frihed fra arbejdet for at deltage i undervisning virkelig ville give de unge denne ret. Vi havde forskellige grunde til disse betænkeligheder. Vi tænker f. eks. på de unge i byerne. Hvem vil forhindre ejeren af en budcentral i at sige til sit unge bud, der forlanger at få fri for at udnytte loven, at han er for længe om sit arbejde og kan blive fyret på torsdag? Og hvem vil forhindre arbejdsgiveren i at sige til den unge arbejder, som arbejder for en meget lille løn og ofte gør en voksen mands arbejde, at han ikke kan få denne frihed? Han vil simpelt hen blive fyret. Han har ingen beskyttelse nogen steder, han er sjældent i nogen fagforening. Og så ser vi i dag, at det, som skulle være det, der havde størst betydning i dette lovforslag, er blevet forringet, idet ændringsforslag nr. 2 giver umådelig ringe mulighed for at udnytte paragraffen. Her har udvalget bøjet sig for De samvirkende danske Landboforeninger og slækket på det oprindeligt foreslåede ved at tilføje, at for unge, der er beskæftiget ved landbruget gælder bestemmelsen om frihed til deltagelse i undervisning kun i vinterhalvåret.

Nu fristes jeg til at spørge: hvordan kan det være, at landbefolkningen altid skal stilles dårligere end bybefolkningen? Vi er dog det samme folk, vi burde have samme rettigheder. Længe har det været gældende f. eks. for vor skole, at landbefolkningen ikke har samme ret som bybefolkningen, det gælder kulturelt, og det gælder en del sociale goder. Jeg kunne nævne flere, men skal nøjes med at nævne vor sociale lovgivning, hvor man med inddelingen i kommunegrupper stiller landbefolkningen langt ringere end bybefolkningen.

Selv om den kommunistiske gruppe ikke havde så stor tiltro til, at alle fik ubetinget ret til at udnytte loven i den foreslåede affattelse, var ændringen vedrørende frihed til undervisning dog et fremskridt, og de nu foreslåede ændringer er altså en forringelse. Vi kan ikke tiltræde dette ændringsforslag og ønsker ikke en særlovgivning for vor landbefolkning. Det er galt nok, at vi har særlovgivning for Færøerne og Grønland.

Vi kan heller ikke stemme for ændringsforslag nr. 23. Dette ændringsforslag må ses som et kompromis mellem venstre, de konservative og regeringspartierne. Venstre og de konservative kræver jo betaling for undervisningen i aftenskolen. Nu kan man selvfølgelig spørge, om det, man foreslår, egentlig er betaling, men vi har ved første behandling givet udtryk for, at det for os er et ubetinget krav, at al undervisning i dette land skal være gratis, og denne femkrone bliver jo en art betaling, selv om den skal dække administrationsomkostningerne. Det ærede medlem hr. Gøting var meget ærlig, da han sagde, at det var gratis undervisning og dog betaling. Man kan kalde beløbet lille eller stort, det er mig uden forskel, men det er en begyndelse, og ingen ved, hvad det næste bliver. Der er et gammelt ord, der siger, at hvis man rækker en vis mand lillefingeren, så tager han hele hånden. Vi har set sørgelige eksempler herpå i vor lovgivning. Jeg kan tage et ret nyt eksempel: fra socialdemokratisk side har man — lad mig sige det på den måde — gennem årene stadig forringet skolebespisningen, og nu for ganske nylig var også regeringspartierne med til fuldkommen at torpedere denne sociale ydelse.

Disse to ændringsforslag kan vi altså ikke stemme for, men vi kan stemme for de øvrige, der er stillet af udvalgets flertal og af ministeren. En del af dem indeholder forbedringer — også gode ting, som vi er glade for. Vor stilling til flertallets ændringsforslag betyder, at vi ikke kan stemme for mindretallets ændringsforslag, der jo ret nøje følger venstres og de konservatives oprindelige lovforslag, som vi ved første behandling gik imod.

Weikop: Under første behandling tog jeg ordet for bl. a. at anføre, at man skulle være meget forsigtig med hovedkulds at føre denne lovgivning ud i livet. Jeg sagde dengang, at jeg hermed bl. a. tænkte på, at når de nye ungdomsskoleformer skulle føres ud i praksis, måtte de tilrettelægges på en sådan måde, at de ikke kæntrede i starten.

Nu er der jo under udvalgsarbejdet sket det, at hvor det drejer sig om de to ungdomsskoleformer, den 1-årige og 2-årige erhvervs-